

ÚJBÁROK

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV
2017. júaugusztus

Völgyzugoly Műhely Kft.

TARTALOM

1. BEVEZETŐ	4
2. ÚJBAROK BEMUTATÁSA	5
3. ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉGÜNK	9
4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK	13
 4.1. Ófalu	14
 4.2. Új családi házas lakóterületek	15
 4.3. Liponya-dűlő	16
 4.4. Külterületek	17
5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK – ÁLTALÁNOS ELVEK	18
5.1. Építészeti minőség	18
5.2. Kerítések	18
5.3. Kertek	19
5.4. Utcák, terek	21
6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK	24
6.1. Ófalu	24
6.2. Új családi házas lakóterületek	30
6.3. Liponya-dűlő	33
7. MAI JÓ PÉLDÁK	35
8. KÉPJEGYZÉK	41

I. BEVEZETŐ

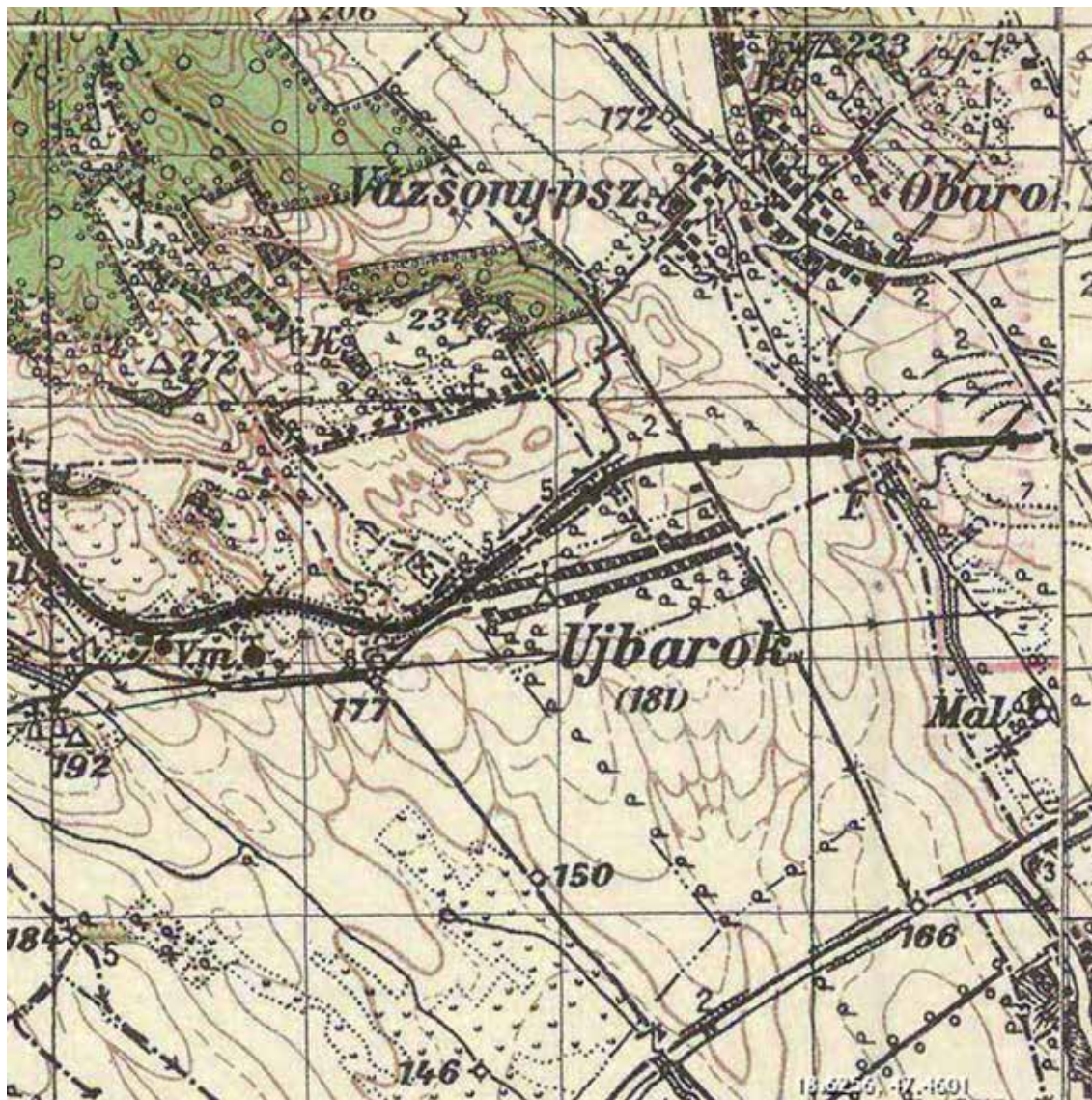
Mi adja e település páratlan hangulatát, melyek a megőrzendő elemei, hogyan tudunk alkalmazkodni hozzájuk? A valamikori sváb faluképre sokan nosztalgiával emlékeznek, mert a közel egyforma, csak apró részleteiben különböző épületek összessége megnyugtató, harmonikus településképet eredményezett. Ehhez persze az kellett, hogy a falu lakói ugyanúgy gondolkodjanak arról, hogy milyen a jó ház.

Ma már a tájat nem úgy használjuk, mint eleink. A korábbi legelők, kaszálók, gyümölcsösök, szántók sorra beépülnek, a mai ember lakik és nem él Újbarokon. Éppen ezért ma nem is lehet cél, hogy mindenki hasonló épületben lakjon, hiszen a korábbi világgal ellentétben jóval nagyobb az egyének közötti különbség, ami mindenképpen kifejezésre fog jutni lakóházaink építésénél is.

A Települési Arculati Kézikönyv abban próbál segíteni, hogy az Újbarkot lakóhelyüknek választók mit tehetnek azért, hogy az épített környezetük alakításával megőrizzék azt, ami a település vonzerejét adja, s gyermekeink az általunk teremtett Újbarokra is jó érzéssel tudjanak visszanézni és egy élhető települést kapjanak örökül.

2. ÚJBAROK BEMUTATÁSA

Index
7.

Újbarok rövid története

Barok puszta (ma Ó- és Újbarok) nevét először 1339-ben egy oklevélben említik, ahol mint Sorul nevű birtok háttára szerepel. Neve 1784 óta Újbarok, ami valószínűleg szláv eredetű, jelentése fenyves, fenyveserdő.

A 14. században keresztes vitézek birtoka volt, a török hódoltság alatt elnéptelenedett a település. 1654-től II. József népszámlálásáig a lakatlan puszta több nemesi család birtokában volt. A Habsburg uralkodók német anyanyelvű családokat telepítettek több hullámban, ekkor alakult ki a két lakott településrész, Óbarok és Újbarok. A telepesek legtöbbször Pilisvörösvárról és Felsőgalláról költöztek át, főként favágók voltak.

A falu 1850-ben vált önálló községgé, és dinamikusan fejlődött. Volt már temploma német nyelvű misével és német nyelvű tanítója. A lakosságszáma 1785-től 1930-ig 372 főről 576 főre nőtt, ezt követően fogyásnak indult, 1990-re 360 főre csökkent. A rendszerváltást követően a népesség újra növekedni kezdett, 2011-ig elérte a 440 főt. Napjainkban a lakosság 400 fő körül stagnál.

1927-ben a falu határában bauxitot fedeztek fel, de a bányászat csak 1943-ban indult meg. A háború alatt a németek saját kezelésükbe vették a bauxitbányászatot, és visszavonulásukkor a bánya teljes felszerelését elszállították, az épületek elpusztultak. A második világháborút követő megtorló kitelepítés kb. 222 főt érintett.

A rendszerváltásig közigazgatásilag Újbarok Szárhoz tartozott, önálló önkormányzata 1990 óta működik. 1994-től Német Kisebbségi Önkormányzat is alakult, hogy a nemzetiségi hagyományok, népszokások és nyelv ne merüljön feledésbe.

1996-ban újra bauxitot bányásztak külszíni fejtéssel, a terület rekultivációja mára sikeresen befejeződött.

2. ÚJBAROK BEMUTATÁSA

„Alvó” település

Újbarok területe mindössze 1,49 km², Fejér megye legkisebb, hazánk harmadik legkisebb területű települése. Bicskétől 11 km-re, Tatabányától 15 km-re, Budapesttől 40 km-re található, és közlekedési szempontból kedvező helyzetben van. Az 1. sz. főút a település külterületén halad, az M1 autópályát Óbarok után lehet elérni. A Komárom-Budapest vasútvonalnak Szár településen van csak megállója, ami Újbarokról autóbusszal közelíthető meg. Helyzetéből adódóan Újbarok munkaképes lakosságának közel 90 %-a ingázik.

2. ÚJBAROK BEMUTATÁSA

Német nemzetiségi hagyományok

A 2011. évi népszámlálás alkalmával Újbarok állandó lakosságának 25,8 százaléka, 110 fő vallotta magát németnek. 1994 óta működik a településen Német Nemzetiségi Önkormányzat, emellett több civil szervezet is aktívan részt vesz a kultúra megőrzésében, melyek: Hagyományőrző Művészeti Közhasznú Egyesület, Német Nemzeti Népdalkör, Lustige Buam zenekar. A sváb identitást az egész évet végigkísérő hagyományos ünnepek, rendezvények is erősítik. 2009-ben nyílt meg a tájház, ahol sváb gyermekjátékok, interaktív múzeumi foglalkozás, kulturális program, falumozsi várja a résztvevőket.

2. ÚJBAROK BEMUTATÁSA

A természet közelsége

Újbarok a Vértes és a Gerecse határán fekszik, területét nemzetközi és országos jelentőségű védett természeti terület is érinti. Bár közigazgatási területe kicsi, közelségük miatt könnyen megközelíthetők a hegyek a túrázni, kerékpározni vágyóknak. A 2009. évben alakult meg a „Vózni” Természet- és Környezetvédelmi Egyesület azzal a céllal, hogy Újbarok és a községgel közvetlenül határos természeti- és épített környezet védelme, értékeinek gondozása, megőrzése, a környezettudatos gondolkodás helybeli meghonosítása érdekében tevékenykedjen (A vózni egy helyi szánkódomb). Újbarok különlegessége, hogy főutcáját 25 évvel ezelőtt meggyfákkal telepítették végig, s azóta is csak meggyet vagy cseresznyét engednek ültetni.

3. ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉGÜNK

Nagybaldogasszony templom

Az első templomot 1799-1800-ban építették. Ez a templom a házak között, a mai Fő u. 36. szám alatt állt. A régi templom állagromlása miatt a község úgy döntött, hogy eladja a templom telkét, és az árából 1877-ben felépítették a Fő utca közepén az új templomot. A tornyot és a sekrestyét 1936-ban építették hozzá.

A templom külső képe egyszerű. A torony a főhajóban van, lent középen van a kőkeretes bejárati kapu. Az oldalhajók is egyszerűek, az ablakok ívesek. A tornyot négyoldalú palást borítja és kereszt van a csúcsán.

A templomba középen a főbejáraton keresztül juthatunk. Innen jobbra fekszik a szent sír, balra található a karzatra való feljárt. Mindkét oldalról ablakok világítják meg a teret, a bal oldali ablaksoron a középső ablak hiányzik. A sekrestye egy lépcsővel a hajó fölött helyezkedik el. Az oltár mögötti ajtón érhető el. Egy ablaka van, ajtaja délre néz. A karzat az előtér fölött található, innen mozgatható a harang és a kis orgona is itt áll.

3. ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉGÜNK

Heimatsmuseum

2009-ben, egy régi nádfedeles parasztház felújításával hozta létre Újbarok Község Önkormányzata és Német Nemzetiségi Önkormányzata a sváb tájházat. A felújítás során megújult az udvar, kemence, és közösségi helyiséget alakítottak ki. A múzeumot a helyi idős emberek által adományozott személyes tárgyakkal, ruhákkal, régi fotókkal rendezték be.

3. ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉGÜNK

Emlékművek

A Kitelepítési emlékművet 2009-ben avatták fel a templom melletti parkban, mellette tábla idézi fel az 1946-ban történt eseményeket, melynek során 222 családot hurcoltak el a faluból. A tábla felirata „Gyökerüktől megfosztva”.

A templom mögött áll egy kis Szűz Mária szobor rózsafüzérrel.

A falu határában egy 1931-ben állított kőkereszt található.

3. ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉGÜNK

Sváb gyökerek

A korábbi térképeken jól látszik, hogy a Fő utca házainak mindegyike az utcára merőleges hossz tengelyű, nyeregtetős ház volt, melyek az oromfalakkal fordultak az utca felé. A házakat mindig a telek oldalhatárára építették, mert a porták kihasználtsága így volt kedvezőbb. A szegényebb házak esetében csak az ereszt nyúlt szélesebben ki az udvari homlokzat mentén, a gazdagabbak oszlopokkal vagy pillérekkel tagolt tornácot építettek. Az oromfalakat és az oldalfalakat rendszerint fehérre meszelték.

A melléképületek a telek hátsó részén, vagy a főépülettel szemben álltak. A Liponya dűlön egykor minden falubelinek szőlőskertje volt, ennek emlékét őrzik az előkertben található, különálló pincék.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK

Újbarkon - az arculati jellemzők tekintetében - négy eltérő karakterű területrész különböztethető meg. A lakóterületen belül két különböző karakterű terület rajzódik ki, melyek különböző időszakokban épültek be, s így az adott korszak jegyeit hordozzák magukon. Az Ófaluban, a település Fő utcáján a hagyományos svábudvaros beépítés határozta meg a karaktert, az újabb beépítésű családi házas területeken az épületek változatosak. A Liponya dűlőt feltáró Szőlőhegy utcában a kis alapterületű gazdasági épületek mellett a pihenést szolgáló hétvégi házak is megtalálhatóak. A külterületet erdők, mezőgazdasági területek alkotják, itt található a temető, és a 2016-ban rekultivált bauxitbánya.

- Ófalu
- Új családi házas lakóterületek
- Liponya-dűlő
- Külterületek

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

● Ófalu

Újbarok egyutcás falu volt a 20. század második feléig, az Ófalu a település Fő utcája. A sváb településekre jellemzően a Fő utca - a Barok köz és a Vajda János utca között - orsószerűen kiszélesedik, középen szépen gondozott park, és a katolikus templom kapott helyet. A Fő utca két oldalán hosszan elnyújtott telkeken oldalhatáron álló házak állnak, helyenként az utcával párhuzamosan befordított épületszárnnal. A Fő utcán található a tájház, és a Községházát, kultúrházat és orvosi rendelőt magában foglaló épület, udvarán szabadtéri színpaddal. Az utcában több értékes, régi épület megmaradt, de sok a később épült, eltérő karakterű családi ház, sátoztetős kockaház is.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

Újbarkon - az arculati jellemzők tekintetében - négy eltérő karakterű terület-rész különböztethető meg. A lakóterületen belül két különböző karakterű terület rajzolódik ki, melyek különböző időszakokban épültek be, s így az adott korszak jegyeit hordozzák magukon. Az Ófaluban, a település Fő utcáján a hagyományos svábudvaros beépítés határozta meg a karaktert, az újabb beépítésű családi házas területeken az épületek változatosak. A Liponya dűlőt feltáró Szőlőhegy utcában a kis alapterületű gazdasági épületek mellett a pihenést szolgáló hétvégi házak is megtalálhatóak. A külterületet erdők, mezőgazdasági területek alkotják, itt található a temető, és a 2016-ban rekultivált bauxitbánya.

Index
48. – 53.

Új családi házas lakóterületek ●

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

● Liponya-dűlő

A Liponya-dűlő a belterületről közvetlenül nem közelíthető meg, mivel a települést a vasút, és az 1. főút kettészeli. A Liponya dűlőt feltáró Szőlőhegy utcában az egykori szőlők helyén mára már csak néhány telken található szőlő, helyüket a gyümölcsösök, kiskertek vették át. Az épületek többsége kis alapterületű, utcára merőleges gerincű, egyszerű nyeregtetős épület, amelyek a telektulajdonosok hétvégi pihenését szolgálják, de találhatók lakó funkciójú épületek is. Az épületek többsége ERDÉRT faház, emellett előfordulnak tégláépítésű, és helyenként nagyobb méretű házak is. A kis alapterület miatt jellemző a tetőtérbeépítés.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK

A külterületet erdők és mezőgazdasági területek alkotják, itt található a temető, és a 2016-ban rekultivált bauxitbánya. A külterületet a vasút, és az 1. főút szeli ketté. A Liponya-dűlőtől északra védett karsztbokorerdő található. A külterületen található épület a ravatalozó, és a régi, leromlott állagú bakterház. Ezeken kívüli beépítés nem jellemző.

Külterületek ●

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK – ÁLTALÁNOS ELVEK

Már telekvásárlás előtt tanácsos építész segítségét kérni. Érdemes a kiszemelt telek adottságait (beépítési előírásai, tájolása, stb.) még a megvásárlás előtt tisztázni, nehogy a tervezéskor derüljön ki, hogy az építtető által elképzelt épületet nem, vagy csak erős kompromisszumok árán lehet megvalósítani.

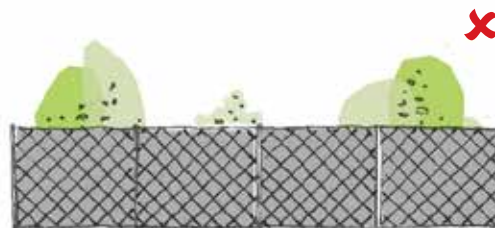
Ismerjük meg a környék jó házait! Őrizzük meg a meglévő értékeinket!

Építészeti minőség

Őrizzük meg értékeinket! Ismerjük meg választott lakóhelyünk értékeit és ahhoz igazodva alakítsuk új házunkat! Ha régi házat vásárolunk, fontoljuk meg, milyen módon lehet megőrizni annak értékeit!

Használjunk minőségi építőanyagokat! Kerüljük a természetes építőanyagokat imitáló „mű”anyagokat, „mű”burkolatokat. Részesítsük előnyben a településen hagyományosan használt építőanyagokat!

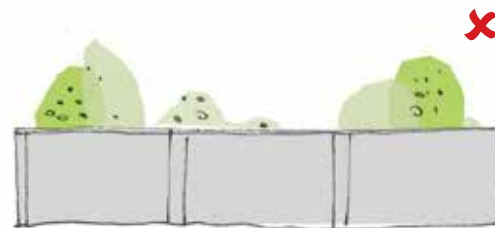

Ne építsünk tömör kerítést! Áttört, növényzettel kombinált kerítéseket létesítsünk!

Kerítések

Az építészeti arculatot az épületek mellett a kerítések is nagyban formálják, különösen azokon a településrészekben, ahol a házak előkerttel épültek. A teljesen tömör kerítésekkel övezett utcák csupán közlekedési csatornává válnak, az épületek elveszítik a közterülettel való kapcsolatukat.

Kerüljük az áttört kerítések utólagos letakarását nádfonattal vagy műanyag hálóval, telepítsünk e célra növényzetet!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK – ÁLTALÁNOS ELVEK

Kertek

Kertünk teremti meg a kapcsolatot a természettel; a pihenés, kikapcsolódás színtere. Kertünk a növények növekedésével, visszahúzódásával minden évszakban más képet mutat. A növényfajok telepítése során azok igényeit, tűrőképességét és növekedési ütemüket is fontos szem előtt tartani.

Rendezett, rendszeresen fenntartott előkertünkkel jó benyomást kelthetünk, hozzájárulunk utcánk kedvezőbb megjelenéséhez.

A kertek a természeti környezetünk részét képezik. Kertünk növényzetének kiválasztásakor a hagyományos, őshonos fajok előtérbe helyezése javasolt.

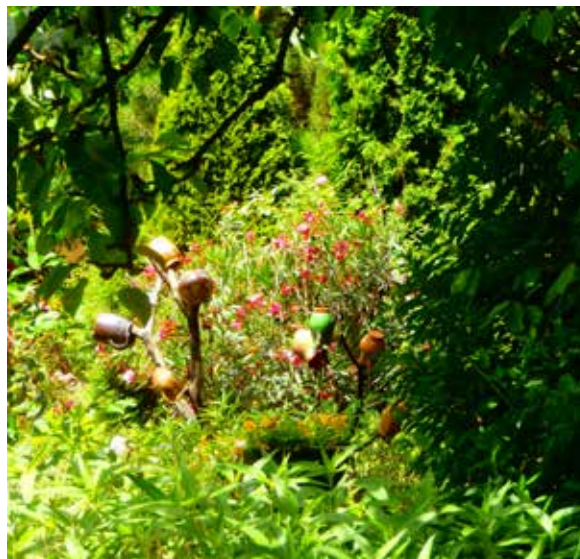
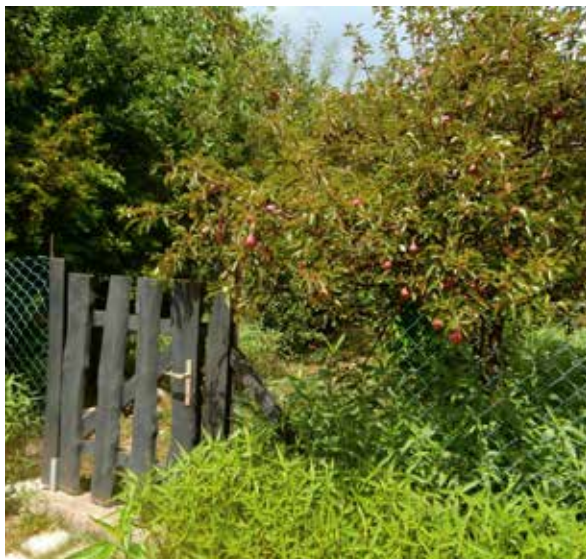
Az épületek növényzettel való futtatása harmóniát sugall az épített és természeti környezetben.

Új épületünk tervezésekor, meglévő épületünk bővítésekor fokozottan ügyeljünk a meglévő fás szárú növényzet megóvására. A burkolt felületek arányát igyekezzünk minél kisebb területre csökkenteni. A gepszint mellett azonos súllyal jelenjen meg a fa- és a cserjeszint. Fontosak a kertben megjelenő fák, melyek biztosítják a kert és a ház természetes árnyékolását, élőhelyet biztosítanak, illetve gyümölcsfák esetén ellátják a tulajdonost saját terménnyel.

Bátran alakítsunk ki haszonkerti területrészt, a történetileg kialakult zöldség- és gyümölcsfajokat alkalmazva.

Ismerjük meg a környék jó példáival előljáró kertjeit.

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK – ÁLTALÁNOS ELVEK

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK – ÁLTALÁNOS ELVEK

Utcák, terek

Újbarkon a családi házak előtti közterületeken látszik a lakosok gondossága: virágokat, bokrokat ültetnek a tulajdonosok. Az utcák menti zöldsávokban és a Fő utcai parkban a fű jellemzően lenyírt, gondozott, a közterületeken virágágyások pompáznak. A közterületek karakterét meghatározzák a gondosan ápolt cseresznye fasorok.

A gondosság, az ápolt közterületek a lakókörnyezetünk minőségének indikátora.

Tartsuk meg a gondosságot, ápoljuk a házunk előtti közterületeket!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK – ÁLTALÁNOS ELVEK

Újbarkon a falusias jellegű, fából készült utcabútorok jellemzőek. A községben a tájékozódást segítő táblák, játszótéri eszközök, padok, hidak, virágládák és buszmegállók natúr fából készültek, hasonló stílusúak, mely egységességet sugall.

Használjunk fából készült, egyszerű, igényes utcabútorokat, melyek a község természetközeli jellegét erősítik!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK – ÁLTALÁNOS ELVEK

Újbarok Fő utcáján a cseresznye fasornak hagyománya van. A község lakói figyelmet fordítanak az újonnan nyitott utcák fásítására is. Kedvező ha egy utcaszakaszon a telepített fasor egyedei azonos fajokból állnak.

Őrizzük meg és
ápoljuk a meglévő
fasorokat!
Telepítsünk új
fasorokat azonos
fajta fákat
alkalmazva!

A közterületek karakterét erősítik az igényes, egyedi részletek, melyek barátságossá, élettel telivé teszik az utcákat.

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Ófalu

Telepítés

Az Ófalu területén döntően az oldalhatáron álló beépítés jellemző.

Az épületek egymással párhuzamosak, a telkek oldalhatárai, így a házak is sok esetben szöglet zárnak be az utcavonallal.

Épületünket a kialakulnak megfelelően a telkek oldalhatára mentén hosszanti elrendezésben telepítsük!

Előkert

Az utcaképet az épületek elhelyezkedése alapvetően meghatározza. Az a közterület nyújt meghitt falusias hangulatot az Ófalu területén, ahol az épületállomány változatossága ellenére, a telepítés azonos. Az azonos előkerttel rendelkező épületek sora rendezettséget mutat.

- Az előkert vonalával illeszkedjünk az utcában kialakult általánoshoz!

Épületünket a telkek oldalhatára mentén elnyújtva telepítsük!

Az előkert vonalával illeszkedjünk az utcában kialakult általánoshoz!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Ófalu ●

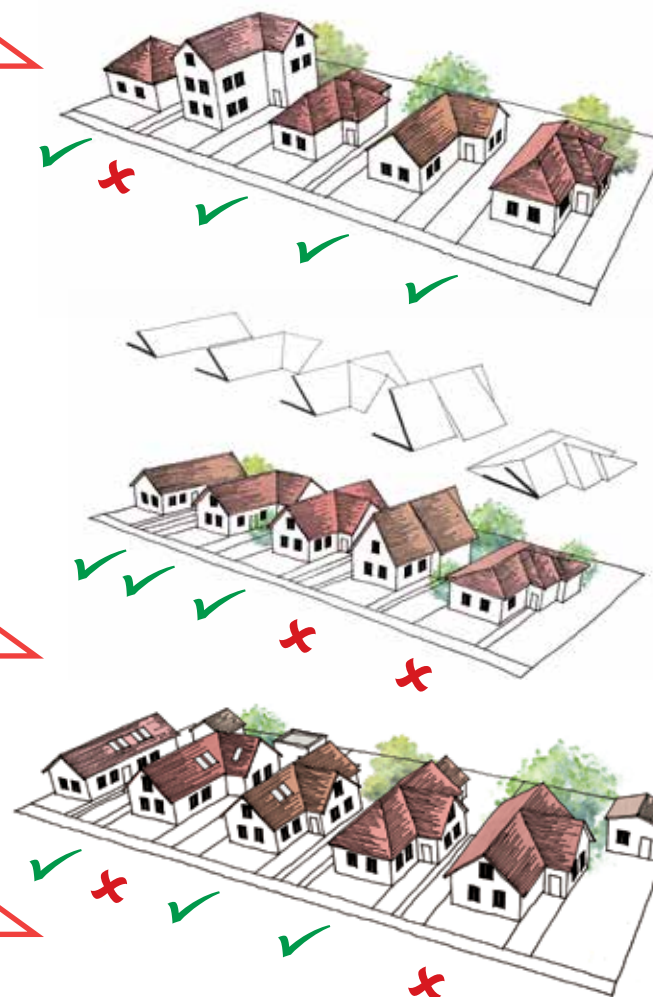
A meglévő épületek-
hez igazodó magas-
ságig építkezünk!

A tető formája
legyen egyszerű,
hajlásszöge 35-45°
közötti

Kiszolgáló épület
tetőhajlásszöge a
főépületével meg-
egyező legyen.

Magasság

Az arculathoz és a nyugodt ut-
caképhez az épületek közel
azonos magassága hozzájárul.
Ne építsünk a környező beépí-
téstől jelentősen eltérő magas-
ságú épületeket!

A meglévő épületekhez igazodó
magasságig építkezünk!

Tetőforma, tetőhajlásszög

Az Ófaluban a klasszikus ma-
gastető az általános! A lapos
hajlásszöggel rendelkező cse-
répfelületek a megszokottól
eltérnek. Az épületek tetőfor-
mája változatos, de egyszerű.

A tető hajlásszöge legyen 35-
45° közötti, hogy a hagyomá-
nyoshoz igazodjunk! A tető
formája legyen egyszerű, a
túlságosan tagolt tetőfelületek
kerülendők.

A kiszolgáló épületek jellemző-
en az oldalkertben, vagy a fő-
épület mögött épülnek.

A kiszolgáló épület tetőhajlás-
szöge a főépületével megegye-
ző legyen.

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Ófalu

Nyílászárók

A nyílászárók igényes kialakítása döntő befolyással van házunk megjelenésére. Fontosak a jó arányok, az igényes anyaghasználat és az árnyékolás esztétikus megoldása. Az Ófalu-ban kerüljük a nagyméretű, osztás nélküli ablakok használatát. Bátran alkalmazzunk zsalugátert tradicionális formában vagy újrakon-dolva, az épület karakteréhez illeszkedően.

A külső tokos redőnyök alkalmazása különösen régi, hagyományos ablakok ese-tében kerülendő.

A faanyagú, hagyományos osztású nyílás-zárók előtérbe helyezése, a meglévők felújítása és megőrzése javasolt.

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Ófalu ●

A színvilágban
a föld természetes
színei
domináljanak!

Homlokzatképzés, színezés, anyagok

Az utcaképet az épületek színezése, megjelenése is jelentősen befolyásolja. Az eltérő, illetve élénk színek nyugtalan érzetet keltenek, míg a föld színei harmóniát sugallnak.

A környezethez való illeszkedés érdekében a fehér, szürkével tört fehér, világos okker árnyalatai, homok- és agyagszín, téglá- és terrakotta vörös színek, illetve természetes építőanyagok esetén azok természetes színei javasoltak.

Egymással harmonikus egységet alkotó színeket válasszunk épületünkön!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Ófalu

Részletek

Az Ófalu területén az épületek egyszerűségét finom részletek egészítik ki, melyek az épületek sajátos elemeivé válnak. A hasonló épületek, ha igényes részletekkel rendelkeznek, máris teljesen egyedivé válnak, úgy, hogy a karakterhez igazodnak.

Különleges épületrészleteket nagyon sok féleképpen lehet létrehozni: anyaghasználattal (pl. a téglák egyedi rakási módjával), anyagok találkozásával (pl. ereszkialakításnál) és homlokzati díszítéssel stb.

A hagyományos építészeti elemeket őrizzük meg, illetve törekedjünk ezek akár újszerű alkalmazására!

Az Ófaluban a tornácos ház a hagyományos.

Őrizzük meg a meglévő tornácos kialakítást! Bátran alkalmazzuk új épület estében a tornácot, annak újszerű építészeti megfogalmazását!

A hagyományos építészeti elemeket őrizzük meg!

Őrizzük meg a hagyományos tornácos kialakítást!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Ófalu ●

Kerítések

A kerítés anyaghasználata és színe legyen összhangban a házunkkal!

Áttört, növényzettel kombinált kerítésekét létesítsünk! Ne alkalmazzunk nád vagy műanyag háló fedést!

Drótfonatos kerítést csak élő sövényrel együtt alkalmazzunk! Élő sövényt önmagában is alkalmazhatunk kerítés helyett!

A kerítés legfeljebb 1,70 m magas lehet. Sarokteleknél különösen figyeljünk a kerítésünk átláthatóságára, a közlekedés biztonsága érdekében!

● Új családi házas lakóterületek

Telepítés, telek beépítése

Új épület telken belüli telepítését a környező épületekhez igazodóan szükséges meghatározni, a kedvező utcakép érdekében az utcában kialakult építési vonalhoz kell alkalmazkodni!

Igazodjunk a kialakult előkert mérethez!

Épületmagasság

Az új családi házas lakóterületen az épületek magassága közel azonos. Az új épületek magassága se térjen el a településrészen megszokottól!

Igazodjunk a környéken kialakult épületmagassághoz!

Tetőforma

Az új családi házas lakóterületen a lakóházak tetőformája változatos, a tetőgerinc iránya, a tetőhajlásszög mértéke vagy a tető tagoltsága épületenként változik. A terület karakterét elsősorban az határozza meg, hogy kizárólag magastetős épületek vannak, ezért lapostetős épületet ne építsünk!

Ne építsünk lapostetős lakóházat!

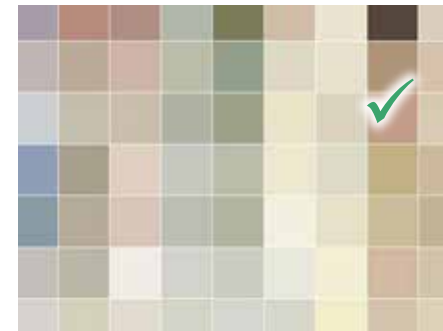
6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Új családi házas lakóterületek ●

Anyag- és színhasználat

Az új családi házas lakóterületeken az alkalmazott színvilág változatos. A környezethez való illeszkedés érdekében a fehér, tört fehér, a homok- és agyag szín, a téгла- és terrakotta vörös színek, a pasztell földszínek, valamint természetes építőanyagok esetén azok természetes színei javasoltak. Kerüljük a harsány, élénk és a nagyon sötét színeket a homlokzat színezésekor!

● Új családi házas lakóterületek

Kerítések

Az új családi házas lakóterületeken az épületek előkerttel létesülnek. Az utcakép alakulásában elsődleges szerepe van a kerítéseknek, ezért körültekintően tervezzük meg a kerítést is!

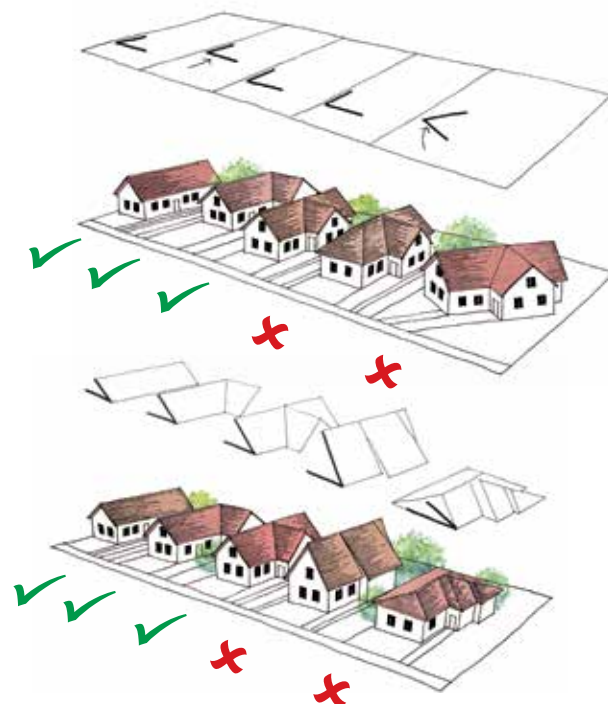
- TöA kerítés és az épület anyag- és színhasználata legyen összhangban!
- TöÁttört, növényzettel kombinált kerítéseket létesítsünk! Ne alkalmazzunk nád vagy műanyag háló fedést!
- Drótfonatos kerítést csak élő sövényvel együtt alkalmazzunk! Élő sövényt önmagában is alkalmazhatunk kerítés helyett!
- A kerítés legfeljebb 1,70 m magas lehet. Sarokteleknél különösen figyeljünk a kerítésünk átláthatóságára, a közlekedés biztonsága érdekében!
- Ne építsünk gépkocsi tárolásához lábakon álló kerti tetőt a kerítés vonalába! Kukatárolónak építhetünk tetőt!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Utcára merőleges gerincű, egyszerű nyeregtetőt alkalmazunk!
A házat az út közelébe telepítjük!

Ne bontsuk meg a tetőforma egyszerűségét!

Liponya-dűlő

Telepítés, épülettömeg

A Liponya-dűlön a kis alapterületű, utcára merőleges tetőgerincű, egyszerű nyeregtetős épületeknek van hagyománya.

A házat telepítjük az út közelébe, hogy minél kevesebb burkolt felületre legyen szükség, így a kertünk minél nagyobb részét művelhessük!

Tetőtér beépítése

A Liponya-dűlön az épületek földszintesek, tetőtér beépítéssel. A tetősíkot nem törik meg kiugró tetőablakok, a tetőtér megvilágítását az ormfalon elhelyezett ablak biztosítja. Új épületek építésénél vagy felújításnál tetősíklablakok beépítése is jó megoldás.

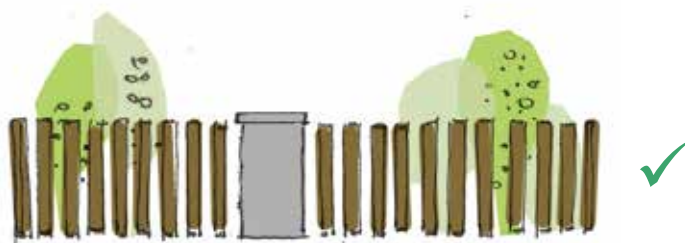
Színek, anyaghasználat

A Liponya-dűlön a hagyományos, természetes építőanyagok használatának, elsősorban a fa és a nád cserép használatának, fehér vakolt felületeknek van hagyománya. Kerüljük a feltűnő, rikító színű, nem természetes építőanyagokat.

Liponya-dűlő

Kerítések

Az élősvényből, fából, vagy dróthálóból készült kerítések illeszkednek a Liponya-dűlői utcaképbe. A kerítés legfeljebb 180 cm magas legyen!

Kertek

A Liponya-dűlőn a konyhakerteknek, szőlő- és gyümölcsös ültetvényeknek van hagyománya. Tanulmányozzuk a régi kertek szőlő- és gyümölcsfajtaikat, s a területre jellemző, a helyi ökológiai igényeknek megfelelő növényeket válasszunk! Kerülendő a nem őshonos dísnövényekből kialakított díszkert létesítése. Törekedjünk a természetességre, burkolt felületeket csak az épületek közvetlen közelében, a legszükségesebb helyeken alakítsunk ki.

7. MAI JÓ PÉLDÁK

A falusi utcaképbe illeszkedő lakóház

A lakóház a hely hagyományaihoz illő anyaghasználata, visszafogott megjelenése miatt példaértékű. A fehér vakolt homlokzat, natúr cserép, és a fa nyílászárók, zsalugáterek illeszkednek Újbarok falusias hangulatához. A hagyományos tornác újraértelmezve kapott helyet az épületen, amelyet jól kiegészít a szőlővel futtatott lugas. A melléképület anyaghasználatának köszönhetően szerves egységet alkot a főépülettel.

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Hagyományörzően felújított tornácos lakóház

Ez az épület a Fő utca egyik tipikus, hagyományos parasztháza, mely nagyon szépen, eredeti jellegzetességét megőrizve került felújításra. Az oszlopos tornác és a homlokzat hagyományos fehér vakolatot kapott, az utcai fa zsalugáteres ablak illik a régi épülethez. A beépített tetőtér megvilágítását tetősíklak biztosítja, ami nem bontja meg az épület egységes tömegét. A telken található melléképület, kerti tető anyaghasználat a főépületével azonos. Külön figyelmet érdemel az utcai kerítés, amelyen a különböző anyagok, arégi és az új tökéletes harmóniát alkotnak.

7. MAI JÓ PÉLDÁK

*Falusi utcaképbe
illeszkedő családi ház*

Az épület a hagyományos parasztházak karakterjeit hordozza, egy újabb, mai kor igényeinek megfelelő, L alakú elrendezésben. Az utcai homlokzatról hagyományos tornácot idéző előtér jól használható, védett kialakítású. Az épület jól karban tartott állapota, és igényes anyaghasználata - fa zsalugáteres ablakok, natúr cserép, fehér vakolt homlokzat - miatt példaértékű.

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Falusi utcaképbe illeszkedő családi ház

Az épület az előző példához hasonlóan a hagyományos parasztházak kialakítását, oszlopos tornácát idézi. Kiemelendő az épület és a kerítés anyaghasználatának harmóniája. Az épület mögötti melléképület anyaghasználatára és tetőhajlásszögére a főépületével azonos. Az épület szépen karbantartott állapotával, igényes anyaghasználatával, gondozott kertjével hozzájárul Újbárok Fő utcájának szép, rendezett megjelenéséhez.

7. MAI JÓ PÉLDÁK

*Hagyományörzően
felújított ház Száron*

Ezen a régi parasztházon minden meglévő értéket igyekezett megőrizni a tulajdonosa, jelenleg egy család otthonául szolgál. Jól példázza ez az épület, hogy a régi ma is lehet élhető. A szépen megőrzött házra méltán büszkék tulajdonosai, a gondozott kert, a hagyományörző bútorok, tárgyak idilli, nyugodt falusi hangulatot teremtenek.

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Czetis-ház Száron

Az étteremként és pálinkafőzőként funkcionáló épület a korábban itt álló ház újra felépített, szinte tökéletes mása, kiegészítve egy hátsó, kortárs épületszárnnyal. A két épületrészt az azonos anyaghasználat és tömegformálás teszi egységessé, köztük a fa pergola teremti meg a kapcsolatot. A fa nyílászáró, a fehér vakolat és a natúr cserép hagyományos, és letisztult, kortárs épületeken is ideális választás. Szép példa a hagyományos parasztházak újragondolására. A hagyományos oszlopos tornácot játékosan idézi vissza a hátsó épületszárnny szabálytalan ritmusú oszlopokkal lezárt, fedett előtere.

9. KÉPJEGYZÉK

CÍMLAP: Völgyzugoly Műhely Kft.

Térképek: Völgyzugoly Műhely Kft.

Rajzok és ábrák: Völgyzugoly Műhely Kft.

1. BEVEZETŐ

- 1 http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/nemetek/ujbarok/ujbarok_anno_neudorfl/index.htm
- 2 http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/nemetek/ujbarok/ujbarok_anno_neudorfl/index.htm
- 3 http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/nemetek/ujbarok/ujbarok_anno_neudorfl/index.htm
- 4 http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/nemetek/ujbarok/ujbarok_anno_neudorfl/index.htm
- 5 http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/nemetek/ujbarok/ujbarok_anno_neudorfl/index.htm
- 6 http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/nemetek/ujbarok/ujbarok_anno_neudorfl/index.htm

3. ÚJBAROK BEMUTATÁSA

- 7 <http://mapire.eu/hu/>
- 8 Völgyzugoly Műhely
- 9 Völgyzugoly Műhely
- 10 Völgyzugoly Műhely
- 11 Völgyzugoly Műhely

- 12 Lustige Buam együtttest ábrázoló kép: <http://lustigebuam.uw.hu/>
- 13 Színes népviseletes kép: <http://www.sar-ujb.hu/ujbarok/index.php?menu=119>
- 14 Fekete fehér népviseletes kép: http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/nemetek/ujbarok/ujbarok_anno_neudorfl/index.htm
- 15 <https://www.youtube.com/watch?v=38uNB9gMAQ4>
- 16 <https://www.youtube.com/watch?v=38uNB9gMAQ4>
- 17 Völgyzugoly Műhely
- 18 Völgyzugoly Műhely

3. ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉGÜNK

- 20 Völgyzugoly Műhely
- 21 Völgyzugoly Műhely
- 22 Völgyzugoly Műhely
- 23 Völgyzugoly Műhely
- 24 Völgyzugoly Műhely
- 25 Völgyzugoly Műhely
- 26 Völgyzugoly Műhely
- 27 Völgyzugoly Műhely
- 28 Völgyzugoly Műhely
- 29 Völgyzugoly Műhely
- 30 Völgyzugoly Műhely
- 31 Völgyzugoly Műhely
- 32 Térkép: <http://mapire.eu/hu/>
- 33 Völgyzugoly Műhely
- 34 Völgyzugoly Műhely
- 35 Völgyzugoly Műhely
- 36 Völgyzugoly Műhely
- 37 Völgyzugoly Műhely
- 38 Völgyzugoly Műhely
- 39 Völgyzugoly Műhely
- 40 Völgyzugoly Műhely

- 41 Völgyzugoly Műhely
- 42 Völgyzugoly Műhely

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEEK

- 43 Völgyzugoly Műhely
- 44 Völgyzugoly Műhely
- 45 Völgyzugoly Műhely
- 46 Völgyzugoly Műhely
- 47 Völgyzugoly Műhely
- 48 Völgyzugoly Műhely
- 49 Völgyzugoly Műhely
- 50 Völgyzugoly Műhely
- 51 Völgyzugoly Műhely
- 52 Völgyzugoly Műhely
- 53 Völgyzugoly Műhely
- 54 Völgyzugoly Műhely
- 55 Völgyzugoly Műhely
- 56 Völgyzugoly Műhely
- 57 Völgyzugoly Műhely
- 58 Völgyzugoly Műhely
- 59 Völgyzugoly Műhely
- 60 hegyes kép: <https://www.youtube.com/watch?v=38uNB9gMAQ4>
- 61 Völgyzugoly Műhely
- 62 Völgyzugoly Műhely
- 63 Völgyzugoly Műhely
- 64 Völgyzugoly Műhely
- 65 Völgyzugoly Műhely

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK

- 66 Völgyzugoly Műhely
- 67 Völgyzugoly Műhely
- 68 Völgyzugoly Műhely
- 69 Völgyzugoly Műhely
- 70 Völgyzugoly Műhely
- 71 Völgyzugoly Műhely
- 72 Völgyzugoly Műhely

A dokumentumban az ábrák számozását lásd a lap alján: „Index”. Az ábrák számozása balról jobbra, fentről lefelé történik.

73 Völgyzugoly Műhely
 74 Völgyzugoly Műhely
 75 Völgyzugoly Műhely
 76 Völgyzugoly Műhely
 77 Völgyzugoly Műhely
 78 Völgyzugoly Műhely
 79 Völgyzugoly Műhely
 80 Völgyzugoly Műhely
 81 Völgyzugoly Műhely
 82 Völgyzugoly Műhely
 83 Völgyzugoly Műhely
 84 Völgyzugoly Műhely
 85 Völgyzugoly Műhely
 86 Völgyzugoly Műhely
 87 Völgyzugoly Műhely
 88 Völgyzugoly Műhely
 89 Völgyzugoly Műhely
 90 Völgyzugoly Műhely
 91 Völgyzugoly Műhely
 92 Völgyzugoly Műhely
 93 Völgyzugoly Műhely
 94 Völgyzugoly Műhely

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

95 Völgyzugoly Műhely
 96 Völgyzugoly Műhely
 97 Völgyzugoly Műhely
 98 Völgyzugoly Műhely
 99 Völgyzugoly Műhely
 100 Völgyzugoly Műhely
 101 Völgyzugoly Műhely
 102 Völgyzugoly Műhely
 103 Völgyzugoly Műhely
 104 Völgyzugoly Műhely
 105 Völgyzugoly Műhely
 106 Völgyzugoly Műhely
 107 Völgyzugoly Műhely

108 Völgyzugoly Műhely
 109 Völgyzugoly Műhely
 110 Völgyzugoly Műhely
 111 Völgyzugoly Műhely
 112 Völgyzugoly Műhely
 113 Völgyzugoly Műhely
 114 Völgyzugoly Műhely
 115 Völgyzugoly Műhely
 116 Völgyzugoly Műhely
 117 Völgyzugoly Műhely
 118 Völgyzugoly Műhely
 119 Völgyzugoly Műhely
 120 Völgyzugoly Műhely
 121 Völgyzugoly Műhely
 122 Völgyzugoly Műhely
 123 Völgyzugoly Műhely
 124 Völgyzugoly Műhely
 125 Völgyzugoly Műhely
 126 Völgyzugoly Műhely
 127 Völgyzugoly Műhely
 128 Völgyzugoly Műhely
 129 Völgyzugoly Műhely
 130 Völgyzugoly Műhely
 130 Völgyzugoly Műhely
 131 Völgyzugoly Műhely
 132 Völgyzugoly Műhely
 133 Völgyzugoly Műhely
 134 Völgyzugoly Műhely
 135 Völgyzugoly Műhely
 136 Völgyzugoly Műhely
 137 Völgyzugoly Műhely
 138 Völgyzugoly Műhely
 139 Völgyzugoly Műhely
 140 Völgyzugoly Műhely
 141 Völgyzugoly Műhely
 142 Völgyzugoly Műhely
 143 Völgyzugoly Műhely

144 Völgyzugoly Műhely
 145 Völgyzugoly Műhely
 146 Völgyzugoly Műhely
 147 Völgyzugoly Műhely
 148 Völgyzugoly Műhely
 149 Völgyzugoly Műhely
 150 Völgyzugoly Műhely
 151 Völgyzugoly Műhely
 152 Völgyzugoly Műhely
 153 Völgyzugoly Műhely
 154 Völgyzugoly Műhely
 155 Völgyzugoly Műhely
 156 Völgyzugoly Műhely
 157 Völgyzugoly Műhely
 158 Völgyzugoly Műhely
 159 Völgyzugoly Műhely
 160 Völgyzugoly Műhely
 161 Völgyzugoly Műhely
 162 Völgyzugoly Műhely
 163 Völgyzugoly Műhely
 164 Völgyzugoly Műhely
 165 Völgyzugoly Műhely

7. MAI JÓ PÉLDÁK

166 Völgyzugoly Műhely
 167 Völgyzugoly Műhely
 168 Völgyzugoly Műhely
 169 Völgyzugoly Műhely
 170 Völgyzugoly Műhely
 171 Völgyzugoly Műhely
 172 Völgyzugoly Műhely
 173 Völgyzugoly Műhely
 174 Völgyzugoly Műhely
 175 Völgyzugoly Műhely
 176 Völgyzugoly Műhely
 177 Völgyzugoly Műhely
 178 Völgyzugoly Műhely

9. KÉPJEGYZÉK

- 179 Völgyzugoly Műhely
- 180 Völgyzugoly Műhely
- 181 Völgyzugoly Műhely
- 182 Völgyzugoly Műhely
- 183 Völgyzugoly Műhely
- 184 Völgyzugoly Műhely
- 185 Völgyzugoly Műhely
- 186 Völgyzugoly Műhely
- 187 Völgyzugoly Műhely
- 188 Völgyzugoly Műhely
- 189 Völgyzugoly Műhely
- 190 Völgyzugoly Műhely
- 191 Völgyzugoly Műhely

MEGBÍZÓ

Újbarok Község Önkormányzata
Schnobl Ferenc polgármester
2066 Újbarok, Fő u. 33.

SZERZŐK

Völgyzugoly Műhely Kft.
2083 Solymár, Bimbó u. 20.
Tel.: 1-439-0491, 70-944-3015, 20-913-8575

Ferik Tünde – okl. építésmérnök,
településrendező vezető tervező

Kéthelyi Márton – okl. tájépítésmérnök,
tájvédelmi szakértő

© Minden jog fenntartva!